

ॐ
॥ गुरुपादुकास्तोत्रम् ॥
Gurupādukāstotra
Hymnus opěvující chodidla učitele

1.

नमो गुरुपादुकाभ्याम्
संसारसागरसमुद्धरणैकमन्त्राभ्याम् ।
वैराग्यसाम्राज्यदपूजनाभ्याम्
नमो नमः श्रीगुरुपादुकाभ्याम् ॥१॥

namo gurupādukābhyām
saṃsāra-sāgara-samuddharaṇaika-mantrābhyām
vairāgya-sāmrājya-dapūjanābhyām
namo namaḥ śrī-guru-pādukābhyām

namo – klaním se, vzdávám úctu; guru– učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā¹⁾ – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál učitele, posvátná chodidla gurua; saṃsāra – koloběh zrození a smrti; sāgara – oceán; samuddharaṇa – vysvobození, vysvobození; eka – jediný; man – mysl; tra – prostředek, nástroj; mantra²⁾ – posvátný prostředek, nástroj mysli, „to, co chrání skrze rozjímání, myšlení“; vairāgya – odpoutanost; sāmrājya – říše, svrchovanost; da – dávající; pūjanābhyām – dvěma uctívaným; namaḥ – poklona; śrī – vznešený, požehnaný; guru – učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál učitele, posvátná chodidla gurua

**Vzdávám úctu chodidlům gurua,
které jsou jedinou mantrou k vysvobození z oceánu samsáry,
jsou požehnány a dávají nejvyšší odpoutanost.
Znovu a znovu vzdávám úctu chodidlům božského učitele.**

2.

कवित्ववाराशिनिधाकराभ्याम्
दैवत्यदैवत्यविवेकदाभ्याम् ।
नादान्तबिन्दुकलात्मिकाभ्याम्
नमो नमः श्रीगुरुपादुकाभ्याम् ॥२॥

kavitva-vārāśi-nidhākarābhyām
daivatya-adaivatya-viveka-dābhyām
nādānta-bindu-kalātmikābhyām
namo namaḥ śrī-guru-pādukābhyām

kavi – básník, vidoucí; kavitva³⁾ – básnictví, inteligence, vědění, poznání; vāri – voda; āśi – zásoba, množství; vārāśi – moře, oceán, zásoba vody; ni – dolů, do, v /předpona/; dhā – klást, ukládat; kara – činící, působící; nidhākara – zásobárna, pokladnice, zdroj; daiva – božské, pravé; adaiva –

nebožské, nepravé; viveka – rozlišování; dā – dávající; nāda – prvotní zvuk; anta – konec; nādānta – konec zvuku, stav, kdy se zvuk rozplývá do ticha, transcendentní stav vědomí; bindu – kapka, bod, tečka, semeno, zdroj projevení; kalā – část, díl, zlomek; jemný aspekt nebo energie, tvořivá síla jako projev vědomí; ātmikā – mající podstatu; namaḥ – poklona; śrī – vznešený, požehnaný; guru – učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál učitele, posvátná chodidla gurua

Jsou zdrojem vod poznání

**dávají rozlišování mezi pravým a nepravým,
a jejich podstatou je nādānta, bindu a kalā⁴⁾.**

Znovu a znovu vzdávám úctu chodidlům božského učitele.

3.

कामादिसर्पव्रजगारुडाभ्याम्
विवेकवैराग्यनिधिप्रदाभ्याम् ।
बोधप्रदाभ्याम् द्रुतमोक्षदाभ्याम्
नमो नमः श्रीगुरुपादुकाभ्याम् ॥३॥

kāmādi-sarpa-vraja-gāruḍābhyām
viveka-vairāgya-nidhi-pradābhyām
bodha-pradābhyām druta-mokṣa-dābhyām
namo namaḥ śrī-guru-pādukābhyām

kāma-ādi – žádostivost a další vášně; sarpa – had; vraja – zástup; gāruḍa⁵⁾ – ničící hady, vztahující se ke Garudovi; viveka – rozlišování; vairāgya – odpoutanost; nidhi – poklad; prada – dávající; bodha – poznání; druta – rychlý, běžící, tekoucí, to, co je rozpuštěno; mokṣa – osvobození; dā – dávající; namaḥ – poklona; śrī – vznešený, požehnaný; guru – učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál učitele, posvátná chodidla gurua

**Ničí plazící se zástup žádostivosti a dalších vášní,
jsou pokladníci rozlišování (vivéka) a odpoutanosti (vairāgya),
dávají poznání (bodha) , rozpuštění a osvobození (mokṣa).
Znovu a znovu vzdávám úctu chodidlům božského učitele.**

4.

अनन्तसंसारसमुद्रतार
नौकायिताभ्याम् गुरुभक्तिदाभ्याम् ।
जाड्याब्धिसंशोषणवाडवाभ्याम्
नमो नमः श्रीगुरुपादुकाभ्याम् ॥४॥

ananta-saṁsāra-samudra-tāra-
naukāyitābhyām guru-bhakti-dābhyām
jāḍyābdhi-saṁśoṣaṇa-vāḍavābhyām
namo namaḥ śrī-guru-pādukābhyām

ananta – nekonečný; saṃsāra – koloběh zrození a smrti; samudra – oceán; tāra – překročení; naukā – loď, člun; yita – učiněný, proměněný v (příčestí trpné od √i „jít“); naukāyita – učiněné lodí; guru – učitel; bhakti – oddanost, oddaná láska; dā – dávající; jāḍya – otupělost, netečnost, nevědomost; abdhi – oceán; saṃśoṣaṇa – úplně vysušení; vāḍava/ bāḍava – podmořský oheň vysušující vodu; namaḥ – poklona; śrī – vznešený, požehnaný; guru – učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál učitele, posvátná chodidla gurua

**Překonávají nekonečný oceán koloběhu zrození a smrti
jako dvě lodě, nadělují oddanost učiteli, guru,
a jsou jako ohně zcela vysušující oceán nevědomosti.
Znovu a znovu vzdávám úctu chodidlům božského učitele.**

5.

शमादिषट्कप्रदवैभवाभ्याम्
समाधिदानव्रतदीक्षिताभ्याम् ।
रामाधवाङ्घ्रिस्थिरभक्तिदाभ्याम्
नमो नमः श्रीगुरुपादुकाभ्याम् ॥५॥

śamādi-ṣaṭka-prada-vaibhavābhyām
samādhi-dāna-vrata-dīkṣitābhyām
rāmādhavāṅghri-sthira-bhakti-dābhyām
namo namaḥ śrī-guru-pādukābhyām

śama-ādi – klid mysli a další ctnosti; ṣaṭka – šestice; prada – dávající; vaibhava – plná existence, vznešenost, velikost, bohatství; samādhi – hluboké soustředění; dāna – darování; vrata – slib; dīkṣita – zasvěcené, kdo přijal zasvěcení; rāma – kdo působí radost, Ráma; ādhava – jaro, přívlastek Kršny; āṅghri – noha, chodidlo; rāma-ādhava-āṅghri – nohy Rámy a Kršny; sthira – pevný, nehybný, stálý, ustálený; bhakti – oddanost, oddaná láska; dā – dávající; namaḥ – poklona; śrī – vznešený, požehnaný; guru – učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál učitele, posvátná chodidla gurua

**Jsou naplněností, jež dává klid mysli a dalších šest ctností,
jsou zasvěceny slibu udělení samādhi
a přinášejí stálou oddanost chodidlům Rámy a Kršny.
/jsou chodidly přinášejícími radost jara a stálou oddanost./
Znovu a znovu vzdávám úctu chodidlům božského učitele.**

6.

स्वार्चापराणामखिलेष्टदाभ्याम्
स्वाहासहायाक्षधुरन्धराभ्याम् ।
स्वान्ताच्छभावप्रदपूजनाभ्याम्
नमो नमः श्रीगुरुपादुकाभ्याम् ॥६॥

svārcā-parāṇām akhileṣṭa-dābhyām
svāhā-sahāyākṣa-dhurandharābhyām

svāntāccha-bhāva-prada-pūjanābhyām
namo namaḥ śrī-guru-pādukābhyām

sva – svůj, vlastní; arcā – uctívání, pocta; para – druhý, jiný, nejvyšší; sva-arcā-parāṇām – těch, kteří jsou plně zaměřeni na uctívání sebe; akhila – nedělený, úplný, všechen; iṣṭa – přání; dā – dávající; sva – svůj, vlastní; hā – obětování, volání; svāhā – budiž obětováno, tak se staň /posvátná formule/; sahāya – pomoc, podpora, společník; akṣa – osa, oko, semeno, to, co nelze zničit /a-kṣa/; sahāyākṣa – kdo má pomoc jako svůj zrak, kdo má pomoc a vedení; dhura – břemeno, jařmo; dhara – ten, kdo nese; dhurandhara – kdo unese břímě; sva – svůj, vlastní; anta – konec; svānta – vlastní nitro, doslova „vlastní konec“, sebeukončení; accha – čirý, čistý; bhāva – stav, existence; prada – dávající; pūjana – uctívání, klanění; namaḥ – poklona; śrī – vznešený, požehnaný; guru – učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál učitele, posvátná chodidla gurua

**Splní veškerá přání těch, kteří jsou plně oddáni uctívání vlastního Já,
unesou břímě pomoci a vedení při sebeobětování
a jsou uctíváním dávajícím čirý stav ukončení sebe sama.
/a skrze uctívání přinášejí čirý stav vlastního nitra./
Znovu a znovu vzdávám úctu chodidlům božského učitele.**

7.

कामादिदोषव्रजविनाशनाभ्याम्
वैराग्यदक्षामृतवर्षणाभ्याम् ।
ज्ञानप्रदाभ्याम् भवभयहाराभ्याम्
नमो नमः श्रीगुरुपादुकाभ्याम् ॥७॥

kāmādi-doṣa-vraja-vināśanābhyām
vairāgya-dakṣāmṛta-varṣaṇābhyām
jñāna-pradābhyām bhava-bhaya-hārābhyām
namo namaḥ śrī-guru-pādukābhyām

kāma-ādi – žádostivost a další vášně; doṣa – vada, nedostatek, nečistota; vraja – místo, kam se chodí (vraj – chodit, kráčet, pohybovat se), stádo; vināśana – ničení; vairāgya – odpoutanost; dakṣa – schopný, způsobilý, vyzrálý; amṛta – nektar; varṣaṇa – pršení, déšť, seslání deště; jñāna – poznání; prada – dávající; bhava – stav, existence; bhaya – strach; hāra – odnímající; namaḥ – poklona; śrī – vznešený, požehnaný; guru – učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál učitele, posvátná chodidla gurua

**Ničí důsledky nečistot z žádostivosti a dalších vášní,
sesílají déšť nektaru zralosti a odpoutanosti,
udělují poznání a zbavují strachu z existence.
Znovu a znovu vzdávám úctu chodidlům božského učitele.**

8.

ब्रह्मादिदेवैः सुपूजिताभ्याम्
ब्रह्मात्मभावप्रददर्शिताभ्याम् ।
ब्रह्मानुभूत्यैकविभाविताभ्याम्
नमो नमः श्रीगुरुपादुकाभ्याम् ॥८॥

brahmādi-devaiḥ supūjitābhyām
brahmātma-bhāva-prada-darśitābhyām
brahmānubhūty-eka-vibhāvitābhyām
namo namaḥ śrī-guru-pādukābhyām

brahmā-ādi – bůh Brahmá a další; deva – bůh; su-pūjita – náležitě uctívány; brahman – Brahman, Absolutno; ātman – nejvyšší Já; bhāva – stav, existence; brahmātma-bhāva – stav jednoty Brahman a Átman, jednota Absolutna a Já; prada – dávající, dárce; darśita – ukázaný, projevený; brahman – Brahman, Absolutno; anubhūti – přímá zkušenost, realizace; eka – jediný; vibhāvita – učiněný zřejmým, zjevený, pochopený; namaḥ – poklona; śrī – vznešený, požehnaný; guru – učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál učitele, posvátná chodidla gurua

**Jsou náležitě uctívány Brahmou a dalšími bohy,
jsou projevem toho, co dává jednotu Brahman a Átman,
projevem jednoty a přímého zakoušení Brahman.
Znovu a znovu vzdávám úctu chodidlům božského učitele.**

9.

योगीन्द्रहृद्यान्तर्निवासिताभ्याम्
योगीश्वरैः सुप्रतिपादिताभ्याम् ।
योगप्रदाभ्याम् ज्ञानविकासिताभ्याम्
नमो नमः श्रीगुरुपादुकाभ्याम् ॥९॥

yogīndra-hṛdya-antar-nivāsītābhyām
yogīśvaraiḥ supratipāditābhyām
yoga-pradābhyām jñāna-vikāsītābhyām
namo namaḥ śrī-guru-pādukābhyām

yogin – jógin; indra – pán, mistr; hṛdya – srdečný, od srdce; antar – uvnitř; nivāsita – přebývající, usazený; yogin – jógin; īśvara – pán; su-pratipādita – dobře vysvětlený, předaný, dokázaný; yoga – sjednocení; prada – dávající; jñāna – poznání; vikāsita – rozzářený, rozvítý, rozkvetlý; namaḥ – poklona; śrī – vznešený, požehnaný; guru – učitel; pāda – chodidlo, noha; pādukā – to, co patří k chodidlům (nástroj, funkce), sandál; gurupādukā – posvátný sandál či chodidla učitele

**Přebývají v srdci mistrů jógy,
jsou náležitě předávány nejlepšími z jóginů,
dávají sjednocení a jsou rozkvětem poznání.
Znovu a znovu vzdávám úctu chodidlům božského učitele.**

ॐ

Poznámky:

- 1) Pojem pādukā je překládán jako sandál, ale doslova to znamená „to, co patří k chodidlům (nástroj, vykonávající určitou funkci)“. Výraz guru-pādukā, který je běžně překládán jako sandál učitele, nejen že může mít symbolický význam kroků (linie) učitele, jeho stop, jeho cesty, která nám dává příklad, ale také může znamenat „to, co patří k chodidlům jako nástroji plnícím funkci učitele“.
- 2) Mantra je odvozeno z „man“ od manas (mysl) a „tra“ od chránit, překonat, prostředek, nástroj. Znamená tedy nástroj mysli, ale též se vysvětluje jako „mananāt trāyate iti mantraḥ“ neboli „to, co chrání (trāyate) skrze rozjímání (manana), je mantra.“
- 3) Kavi znamená básník, ale v původním významu vidoucí básník, tj. kdo má poznání a vyjadřuje ho slovy. Proto kavitva je spíš než pouhé básnictví „poznání dané do slov“.
- 4) Pojmy nādānta, bindu a kalā mají mnoho významů. V kontextu snahy o uskutečnění Brahman může být pojem nādānta (doslova konec či ukončení zvuku) chápán jako transcendentální stav, kdy se zvuk rozplývá do ticha, bindu jako zdroj veškerého projevu, kam se vše navrácí, a kalā jako tvořivá síla, díky níž se vědomí projevuje.
- 5) Garuda je bájný pták, který vozí boha Višnu, a je odvěký nepřítel plazů, především národa nágů. Proto gāruḍa značí toho, kdo je jako Garuda a zabíjí plazy.

